

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б.Жильцов
04.09 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія вищої школи в Україні

Спеціальність 8.02030201 «Історія»

Інститут суспільства

2014–2015 навчальний рік

Укладач:

- Ковальов Євген Аркадійович*, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії України, Інститут суспільства Київського університету імені Бориса Грінченка.

Рецензенти:

- Виноградов Степан Васильович*, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України, Інститут суспільства Київського університету імені Бориса Грінченка.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми	5
Тематичний план	6
Програма	8
Навчально-методична карта дисципліни	15
Карта самостійної роботи	18
Індивідуальна навчально-дослідна робота	19
Система поточного і підсумкового контролю	22
Перелік рекомендованої літератури	23

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Історія вищої школи в Україні» (далі – Програма) є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою історії України Інституту суспільства на основі ОПП підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю: 8.02030201 Історія відповідно до затверджених навчальних планів.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра» (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.)

Програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання в Київському університеті імені Бориса Грінченка відповідно до вимог ОКХ, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни.

Програма визначає перелік, обсяг, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів, необхідне навчально-методичне забезпечення.

Навчальна дисципліна «Історія вищої школи в Україні» є складовою частиною циклу природничо-наукової, професійної та практичної підготовки, нормативного блоку навчальної програми.

Мета – ознайомлення студентів зі значенням вищої освіти та вищих шкіл у соціокультурних процесах, які мали місце на території України від Середньовіччя до сучасності.

Завдання:

1. виявити особливості формування суспільного попиту на вищу освіту в українських землях в різні історичні періоди;
2. показати причини та наслідки створення і трансформації мережі вищих навчальних закладів;
3. висвітлити вплив політичних, соціальних, економічних, ідеологічних процесів на становище вищих шкіл;
4. визначити роль вищих шкіл як осередків соціально-культурного життя.

Навчальні результати / досягнення:

1. уміння оцінювати історичне значення вищих навчальних закладів у суспільному житті та у розвитку української культури;
2. здатність аналізувати науково-педагогічну спадщину вищих шкіл, творчо розвивати їхні корисні традиції.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 72, із них:

- лекції – 12 год.;
- семінарські заняття – 12 год.;
- індивідуальна робота – 4 год.;
- самостійна робота – 40 год.;
- модульний контроль – 4 год.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ
I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: Історія вищої школи в Україні.

Дисципліна	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідно до ECTS: 2	Шифр і назва напрямку підготовки: <i>0203 Гуманітарні науки</i>	Частина програми: <i>нормативна</i> .
Кількість змістовних модулів: 2	Шифр і назва спеціальності: <i>8.02030201 Історія</i>	Рік підготовки: <i>перший</i> . Семестр: <i>перший</i> .
Загальний обсяг дисципліни: <i>72 год.</i>	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>«магістр»</i>	Лекції: <i>12</i> Семінарські заняття: <i>12</i> Індивідуальна робота: <i>4</i> Самостійна робота: <i>40</i>
Кількість тижневих годин: 2		Модульний контроль: <i>4</i> Вид підсумкового контролю: <i>залік</i>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Використані скорочення:

- лекції (Л);
- семінарські заняття (СЗ);
- практичні заняття (ПЗ);
- індивідуальна робота (ІР);
- самостійна робота (СР);
- модульний контроль (МК).

№	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Р	А	Л	СЗ	ПЗ	ІР	СР	МК
Змістовий модуль I									
Становлення системи вищої освіти в українських землях.									
Вищі школи в Україні Нового часу									
1.	Становлення вищої освіти в українських землях (Середньовіччя і Ранньоновий час)	10	4	2	2			6	
2.	Вищі школи в Україні наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	10	4	2	2		2	6	2
3.	Вищі школи в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст.	14	8	2	2			6	
	Разом	34	16	6	6		2	18	2
Змістовий модуль II									
Новітня історія вищих шкіл в Україні									
4.	Українські вищі школи в умовах Першої світової війни, національно-визвольних змагань, розчленування України та радянського тоталітаризму (1914–1939 рр.)	10	4	2	2			6	
5.	Українські вищі школи від Другої світової війни до краху радянського тоталітарного режиму (1939–1991 рр.)	10	4	2	2		2	6	2
6.	Тенденції розвитку вищої школи в Україні після здобуття незалежності	18	8	2	2			10	
	Разом	38	16	6	6		2	22	2
	Разом за навчальним планом	72	32	12	12		4	40	4

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ. ВИЩІ ШКОЛИ В УКРАЇНІ НОВОГО ЧАСУ

ЛЕКЦІЇ

Лекція 1

Становлення вищої освіти в українських землях (Середньовіччя і Ранній Новий час) (2 год.)

Тематичний план:

1. Тенденції розвитку шкільництва у середньовічній Русі-Україні.
2. Українці у середньовічних і ранньомодерних університетах Європи.
3. Єзуїтське шкільництво в українських землях. Львівська єзуїтська академія.
4. Острозький культурно-освітній осередок.
5. Братські школи. Києво-Могилянська академія.

Основні поняття теми: соціокультурний вимір історії вищої школи в Україні; освітні традиції у середньовічній Русі-Україні; приєднання українців до європейського освітнього простору в пізньому Середньовіччі; єзуїтські навчальні заклади на українських землях; Львівська єзуїтська академія як вища школа; навчальна діяльність в Острозькому культурно-освітньому осередку; братське шкільництво; Києво-Могилянська академія та її місце в історії вищої освіти в Україні.

Лекція 2

Вищі школи в Україні наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. (2 год.)

Тематичний план:

1. Освітня політика австрійського та російського урядів щодо українських земель наприкінці XVIII – впродовж першої половини XIX ст.
2. Львівський університет наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
3. Харківський університет: створення і розвиток у першій половині XIX ст.
4. Київський університет: заснування і розвиток впродовж другої третини XIX ст.

5. Особливі типи вищих шкіл (Київська духовна академія, ліцеї тощо).

Основні поняття теми: цілі та методи здійснення освітньої політики в монархії Габсбургів і Російській імперії щодо їхніх українських володінь; Становлення університетів у Львові, Харкові та Києві; Київська духовна академія та специфіка вищої теологічної освіти на Наддніпрянській Україні; ліцеї як особливий тип вищої школи; академічні (університетські тощо) спільноти; викладачі та студентство як соціальні групи з власними субкультурними традиціями.

Лекція 3

**Вищі школи в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст.
(2 год.)**

Тематичний план:

1. Політика у галузі освіти урядів Російської та Австро-Угорської імперій в українських землях.
2. Розвиток Львівського університету в др. пол. XIX – на поч. XX ст.
3. Чернівецький університет: заснування і розвиток на рубежі XIX і XX ст.
4. Розвиток Київського університету в др. пол. XIX – на поч. XX ст.
5. Розвиток Харківського університету в др. пол. XIX – на поч. XX ст.
6. Новоросійський університет в Одесі: заснування і розвиток впродовж др. пол. XIX – на поч. XX ст.
7. Особливі галузі вищої освіти: богословська, технологічна та жіноча.

Основні поняття теми: тенденції в освітній політиці в Австро-Угорщині та Російській імперії для їхніх українських володінь; розширення мережі університетів (Одеса, Чернівці); становлення і розвиток вищої жіночої освіти; створення вищих технічних навчальних закладів; науковий доробок вчених з вищих шкіл України; громадська активність викладачів і студентства.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Семінарське заняття 1

**Становлення вищої освіти в українських землях
(Середньовіччя і Ранній Новий час)
(2 год.)**

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Соціокультурні передумови становлення вищої освіти в Україні.
2. Значення європейської університетської спільноти у культурному поступі

- українського соціуму доби Середньовіччя і Раннього Нового часу.
3. Львівський культурно-освітній осередок у пізньосередньовічний і ранньо-модерний час.
 4. Київський культурно-освітній осередок у XVII–XVIII ст.

Рекомендована література:

1. .
2. Хижняк З.І. Історія Києво-Могилянської академії / З.І. Хижняк, В.К. Маньківський. – К., 2003.
3. Шевченко Т. Єзуїтське шкільництво на українських землях останньої чверті XVI – середини XVII ст. / Т. Шевченко. – К., 2005.

Семінарське заняття 2

**Вищі школи в Україні наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
(2 год.)**

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Засади освітньої політики австрійського та російського урядів в українських землях наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.: порівняльний аналіз.
2. Ліцеї у системі закладів вищої освіти.
3. Становлення мережі університетів в українських землях.
4. Участь академічних спільнот у суспільному та культурному житті.

Рекомендована література:

1. Багалеї Д.И. Краткий очерк истории Харьковского университета / Д.И. Багалеї, Н.В. Сумцов, В.П. Бузескул. – Харьков, 1906.
2. Владимирский-Буданов М.Ф. История Императорского университета св. Владимира / М.Ф. Владимирский-Буданов. – К., 1884.
3. Рождественский С.В. Исторический обзор деятельности Министерства народного просвещения. 1802–1902 / С.В. Рождественский. – СПб., 1902.

Семінарське заняття 3

**Вищі школи в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст.
(2 год.)**

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Засади освітньої політики в українських землях Австро-Угорщини та Росії у др. пол. XIX – на поч. XX ст.: порівняльний аналіз.
2. Розширення мережі університетів в українських землях.
3. Розвиток вищої технічної освіти.
4. Особливості вищої освіти для жінок.

5. Участь академічних спільнот у соціокультурних процесах.

Рекомендована література:

1. Бузескул В. История Харьковского университета при действии устава 1884 г. / В. Бузескул. – Харьков, 1905.
2. Кобченко К.А. Жіночий університет Святої Ольги: історія Київських вищих жіночих курсів / К.А. Кобченко. – К., 2007.
3. Маркевич А.И. Двадцатипятилетие Императорского Новороссийского университета / А.И. Маркевич. – Одесса, 1890.
4. Рождественский С.В. Исторический обзор деятельности Министерства народного просвещения. 1802–1902 / С.В. Рождественский. – СПб., 1902.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

НОВІТНЯ ІСТОРІЯ ВИЩИХ ШКІЛ В УКРАЇНІ

ЛЕКЦІЇ

Лекція 4

**Українські вищі школи в умовах Першої світової війни, національно-визвольних змагань, розчленування України та радянського тоталітаризму (1914–1939 рр.)
(2 год.)**

Тематичний план:

1. Становище вищих шкіл у добу Першої світової війни та Української революції.
2. Трансформації вищої школи в Наддніпрянській Україні в умовах формування радянського тоталітарного режиму.
3. Вищі школи у Західній Україні при польському та румунському пануванні.
4. Вищі навчальні заклади, створені українською еміграцією.

Основні поняття теми: вищі школи України в умовах Першої світової війни; освітня політика національних урядів доби визвольних змагань 1917–1921 рр.; «радянська» української вищої школи більшовицьким режимом у 20-х – 30-х рр. ХХ ст.; кількісні та якісні зміни у складі науково-педагогічних працівників і студентства в умовах утвердження тоталітаризму; ліквідація і відновлення університетів; інститути народної освіти (ІНО); інститути професійної освіти; інститути соціального виховання; Інститут червоної профе-

сури; Вища школа як інструмент полонізації або румунізації західноукраїнських земель у міжвоєнний період; Львівський таємний український університет; вищі навчальні заклади, створені українською еміграцією – Український вільний університет (Прага) і Українська господарська академія (Подєбради).

Лекція 5

Українські вищі школи від Другої світової війни до краху радянського тоталітарного режиму (1939–1991 рр.) (2 год.)

Тематичний план:

1. Становище вищих шкіл в Україні під час Другої світової війни.
2. Тенденції в освітній політиці радянського режиму в умовах повоєнного сталінізму та кризи тоталітаризму в СРСР.
3. Розвиток вузівської науки.
4. Вузівська інтелігенція у суспільно-політичних процесах.
5. Вищі школи української діаспори.

Основні поняття теми: вищі школи України в умовах Другої світової війни; становище вищої освіти в Україні при пізньому сталінізмі (друга половина 40-х – початок 50-х рр. ХХ ст.); українські вузи в умовах відносної лібералізації суспільного життя – «Хрущовської відлиги» (1953–1964 рр.) та наростання кризи радянського режиму – «Брежнєвського застою» (1964–1985 рр.); вузівська інтелігенція у суспільних процесах часів Перебудови (1985–1991 рр.); становлення студентського руху («Революція на граніті»); розвиток вузівської науки; вищі навчальні заклади в українській діаспорі – Український вільний університет (Мюнхен) і Український Католицький Університет св. Климента (Рим).

Лекція 6

Тенденції розвитку вищої школи в Україні після здобуття незалежності (2 год.)

Тематичний план:

1. Реформування системи вищої освіти в Україні на рубежі ХХ і ХХІ ст.
2. Участь України у Болонському процесі: здобутки, проблеми, перспективи.
3. Українські виші як наукові осередки.
4. Соціальна активність українського студентства.

Основні поняття теми: освітня політика стосовно вищої школи після здобуття незалежності України; законодавча база розвитку вищої школи; створен-

ня і розвиток недержавних вищих навчальних закладів; Болонський процес і Україна; сучасний український студентський рух.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Семінарське заняття 4

Українські вищі школи в умовах Першої світової війни, національно-визвольних змагань, розчленування України та радянського тоталітаризму (1914–1939 рр.)
(2 год.)

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Вплив Першої світової війни та Української революції на розвиток вищої школи.
2. Формування радянської моделі вищої школи на Наддніпрянській Україні у 20-ті – 30-ті рр. ХХ ст.
3. Вища освіта на західноукраїнських землях в умовах польського та румунського панування.
4. Діяльність української еміграції у галузі вищої освіти у міжвоєнний період.

Рекомендована література:

1. Віднянський С.В. Культурно-освітня і наукова діяльність української еміграції в Чехословаччині: Український вільний університет (1921–1945 рр.) / С.В. Віднянський. – К., 1994.
2. Кузьменко М.М. Науково-педагогічна інтелігенція в УСРР 20-30-х років: соціально-професійний статус та освітньо-культурний рівень / М.М. Кузьменко. – Донецьк, 2004.
3. Мудрий В. Український університет у Львові у 1921–1925 рр. / В. Мудрий. – Нюрнберг, 1948.
4. Рябченко О. Студенти радянської України 1920–1930-х років: практики повсякденності та конфлікти ідентифікації / О. Рябченко. – Харків, 2012.

Семінарське заняття 5

Українські вищі школи від Другої світової війни до краху радянського тоталітарного режиму (1939–1991 рр.)
(2 год.)

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Українські вищі школи під час Другої світової війни.
2. Тенденції в освітній політиці радянського режиму від повоєнного сталі-

- нізму до краху тоталітаризму.
3. Викладачі та студентство українських вищих шкіл у суспільно-політичному житті.
 4. Стан вузівської науки в Українській РСР.
 5. Вищі школи української діаспори.

Рекомендована література:

1. *Васильчук Т.В.* Відновлення та розвиток системи вищої освіти в Україні (1943-1950 рр.): Автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.01 / Т.В. Васильчук. – Запоріжжя, 2007.
2. *Сергійчук О.М.* Вища школа України в умовах лібералізації суспільного життя. 1953-1964 рр.: Автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.01 / О.М. Сергійчук. – К., 2002.
3. *Касьянов Г.В.* Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-80-х років / Г.В. Касьянов. – К., 1995.

Семінарське заняття 6

**Тенденції розвитку вищої школи в Україні після здобуття незалежності
(2 год.)**

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Тенденції розвитку системи вищої освіти в Україні на рубежі ХХ і ХХІ ст.
2. Проблеми інтеграції України до європейського освітнього простору.
3. Місце і роль вищих шкіл у посттоталітарному українському соціумі.

Рекомендована література:

1. *Згуровський М.З.* Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України / М.З. Згуровський. – К., 2006.
2. Реформування вищої освіти у процесі демократизації українського суспільства / Б.А. Головка (ред.). – К., 2004.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Історія вищої школи в Україні»
Разом: 72 год. З них: лекції (12 год.), семінарські заняття (12 год.),
індивідуальна робота (4 год.), самостійна робота (40 год.),
модульний контроль (4 год.)

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I Становлення системи вищої освіти в українських землях. Вищі школи в Україні нового часу					Змістовий модуль II Новітня історія вищих шкіл в Україні					
Лекції (теми, бали)	Становлення вищої освіти в українських землях. 1	Вищі школи в Україні наприкінці XVIIІ – у пер. пол. XIX ст. 1	Вищі школи в Україні у др. пол. XIX – на поч. XX ст. 1			Українські вищі школи в 1914–1939 рр. 1	Українські вищі школи в 1939–1991 рр. 1	Тенденції розвитку вищої школи в Україні після здобуття незалежності. 1			
Семінарські заняття (теми, бали)				Становлення вищої освіти в українських землях. 1	Вищі школи в Україні наприкінці XVIIІ – у пер. пол. XIX ст. 1	Вищі школи в Україні у др. пол. XIX – на поч. XX ст. 1			Українські вищі школи в 1914–1939 рр. 1	Українські вищі школи в 1939–1991 рр. 1	Тенденції розвитку вищої школи в Україні після здобуття незалежності. 1
СР (бали)	15					15					
ІНДЗ (бали)	30										
Реферати (бали)	15					15					
Поточний контроль (вид, бали)	Відповідь на семінарському занятті – 10										
Модульний контроль (бали)	Модульна контрольна робота – 25					Модульна контрольна робота – 25					
Підсумковий контроль (вид, бали)	Залік										

Шкала оцінювання

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90-100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82-89 балів	добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75-81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69-74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60-68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного пере-складання за умови належного самостійного доопрацювання	35-59 балів	Незадовільно
F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1-34 балів	

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю
1.	Відвідування лекцій	1
2.	Відвідування практичних (семінарських занять)	1
3.	Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5
4.	Робота на практичному (семінарському) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії та інше)	Всього 10, в тому числі за видами
5.	ІНДЗ	30
6.	Опрацювання фахових видань (в тому числі першоджерел)	10
7.	Написання реферату	15
8.	Виконання модульної контрольної роботи	25

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів спрямована на набуття ними навичок опрацювання джерел і досліджень з історії вищої школи в Україні. Формами самостійної роботи є анування, рецензування і реферування рекомендованої фахової літератури за розділами навчального матеріалу.

Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I Становлення системи вищої освіти в українських землях. Вищі школи в Україні нового часу			
Становлення вищої освіти в українських землях (Середньовіччя і Ранньоновий час) (6 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5	IV
Вищі школи в Україні наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. (6 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5	V
Вищі школи в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. (6 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5	VI
Разом: 18 год.		15	
Змістовий модуль II Новітня історія вищих шкіл в Україні			
Українські вищі школи в умовах Першої світової війни, національно-визвольних змагань, розчленування України та радянського тоталітаризму (1914–1939 рр.) (6 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5	X
Українські вищі школи від Другої світової війни до краху радянського тоталітарного режиму (1939–1991 рр.) (6 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5	XI
Тенденції розвитку вищої школи в Україні після здобуття незалежності (10 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5	XII
Разом: 22 год.		15	
<i>Разом: 40 год.</i>	<i>Разом: 30 балів</i>		

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Мета ІНДЗ: вироблення у студентів навичок самостійної роботи з історичними джерелами та історіографічною літературою для удосконалення знань, отриманих у процесі навчання.

Зміст ІНДЗ: поглиблене вивчення студентами окремих проблем вітчизняної історії.

Види ІНДЗ:

- оглядовий реферат;
- тематична презентація (створена за допомогою програми Microsoft PowerPoint).

Орієнтовна структура ІНДЗ:

- Вступ. Обґрунтування актуальності теми. Огляд джерел та історіографії проблеми.
- Основна змістовна частина.
- Висновки.
- Список використаних джерел і досліджень.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

№ з/п	Опис критерію	Максимальна кількість балів
1.	Ступінь розкриття теми	10
2.	Обґрунтованість висновків	10
3.	Якість оформлення роботи	10
Разом:		30

Шкала оцінювання ІНДЗ:

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	25-30	Відмінно
Достатній	20-24	Добре
Середній	5-19	Задовільно
Низький	0-4	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Історія вищої школи в Україні».

**Орієнтовна тематика ІНДЗ з навчальної дисципліни
«Історія вищої школи в Україні»:**

1. Києво-Могилянська академія у соціокультурному просторі ранньомодерної України.
2. Львівська єзуїтська академія і започаткування традицій вищої освіти у західноукраїнських землях.
3. Роль В.Н. Каразіна у заснуванні Харківського університету.
4. Роль М.І. Пирогова у розвитку вищої освіти в Україні.
5. Підготовка науково-викладацьких кадрів у вищих школах Наддніпрянської України XIX – початку XX ст.
6. Ніжинський освітній осередок XIX – початку XX ст.: гімназія вищих наук, лицей, історико-філологічний інститут.
7. Значення Кременецького лицю у суспільному і культурному житті Правобережної України.
8. Значення Ришельєвського лицю у суспільному і культурному житті Південної України.
9. Університетські статuti 1863 і 1884 рр.: порівняльний аналіз.
10. Роль Харківського університету в розвитку початкової та середньої освіти у межах Харківського навчального округу впродовж першої третини XIX ст.
11. Періодичні видання вищих шкіл Наддніпрянської України XIX – початку XX ст. як історичне джерело.
12. «Спогади про моє життя та мій час» проф. К.Д. фон Роммеля як джерело з історії Харківського університету.
13. Д.І. Багалій як дослідник історії Харківського університету.
14. Мемуарні джерела з історії Київського університету св. Володимира.
15. Мемуарні джерела з історії Новоросійського університету в Одесі.
16. Історична наука та фахова підготовка істориків у Київському університеті св. Володимира.
17. Наукові товариства при університетах Наддніпрянської України (XIX – початок XX ст.): напрями діяльності та внесок у розвиток науки.
18. Київське студентство у громадсько-політичному житті України другої половини XIX – початку XX ст.
19. Київські вищі жіночі курси як науково-освітній осередок.
20. Київська духовна академія у суспільному і культурному житті Наддніпрянської України XIX – початку XX ст.
21. Формування і розвиток студентської субкультури на матеріалах вищих шкіл Наддніпрянської України XIX – початку XX ст.
22. Соціокультурна характеристика університетських викладачів Наддніпрянської України другої половини XIX – початку XX ст.
23. Боротьба західноукраїнської інтелігенції за створення національної вищої школи на початку XX ст.

24. Студентство радянської України 20-х-30-х рр. XX ст.: соціокультурні виміри та практики повсякденності.
25. Науково-педагогічна інтелігенція вищої школи радянської України 20-х-30-х рр. XX ст.: соціокультурна характеристика.
26. Історична освіта в університетах Української РСР.
27. Український вільний університет як науково-освітній осередок української діаспори.
28. Становлення і розвиток сучасного студентського руху в Україні (з кінця 80-х рр. XX ст.).
29. Актуальні проблеми історичної освіти у вищих школах України на рубежі XX і XXI ст.
30. Київський університет імені Бориса Грінченка: історія і сучасність.

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

**Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю**

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна Кількість балів за одиницю	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Разом за I модуль	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Разом за II модуль	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	1	1	1	3	1	1	1	3	6
2.	Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	3	1	1	1	3	6
3.	Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5	5	5	5	15	5	5	5	15	30
4.	Робота на семінарському занятті	10	10	10	10	30	10	10	10	30	60
5.	ІНДЗ	30									30
6.	Написання реферату	15				15				15	30
7.	Написання модульної контрольної роботи	25				25				25	50
8.	Підсумок (максимальний)		17	17	17	91	17	17	17	91	212
Коефіцієнт: $100:212=0,47$											

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. *Робоча навчальна програма.*
2. *Плани-конспекти лекцій та семінарів.*
3. *Наочність (історичні мапи, схеми, ілюстративні матеріали).*
4. *Тематика реферативних робіт.*
5. *Тематика самостійних занять.*
6. *Тестові завдання для модульних контрольних робіт.*
7. *Питання для екзамену.*
8. *Система оцінювання навчальних досягнень студентів.*

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (джерела):

1. Акты и документы, относящиеся к истории Киевской академии: в 10 т. – К., 1904 – 1915.
2. Киевский университет: документы и материалы. 1834–1984. – К., 1984.
3. З іменем Святого Володимира : Київський університет у документах, матеріалах та спогадах сучасників : у 2 кн. – К., 1994.
4. Новороссийский университет в воспоминаниях современников: Сборник воспоминаний. – Одесса, 1999.

Додаткова (дослідження):

5. *Багале́й Д.И.* Краткий очерк истории Харьковского университета / Д.И. Багале́й, Н.В. Сумцов, В.П. Бузескул. – Харьков, 1906.
6. *Багале́й Д.И.* Опыт истории Харьковского университета (по неизданным материалам). – Т.1 (1802–1815 г.) / Д.И. Багале́й. – Харьков, 1898.
7. *Багале́й Д.И.* Опыт истории Харьковского университета (по неизданным материалам). – Т.2 (с 1815 по 1835 год) / Д.И. Багале́й. – Харьков, 1904.
8. *Бузескул В.* История Харьковского университета при действии устава 1884 г. / В. Бузескул. – Харьков, 1905.
9. *Васильчук Т.В.* Відновлення та розвиток системи вищої освіти в Україні (1943–1950 рр.): Автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.01 / Т.В. Васильчук. – Запоріжжя, 2007.
10. *Віднянський С.В.* Культурно-освітня і наукова діяльність української еміграції в Чехословаччині: Український вільний університет (1921–1945 рр.) / С.В. Віднянський. – К., 1994.
11. *Владимирский-Буданов М.Ф.* История Императорского университета св. Владимира / М.Ф. Владимирский-Буданов. – К., 1884.
12. *Гурак І.* "Молода Україна": студентство в суспільно-політичному житті Галичини (60-ті рр. ХІХ – початок ХХ ст.) / І. Гурак. – Івано-Франківськ, 2007.
13. *Згуровський М.З.* Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України / М.З. Згуровський. – К., 2006.
14. *Иконников В.С.* Биографический словарь профессоров и преподавателей Императорского университета св. Владимира (1834–1884) / В.С. Иконников. – К., 1884.
15. *Історія Дніпропетровського національного університету. 1918–2003* / Ю.А. Лопатін, В.Д. Мирончук, С.І. Світленко та ін. – Дніпропетровськ, 2003.
16. *Історія Одеського університету (1865–2000)* / Голов. ред. В.А. Сминтина. – Одеса, 2000.
17. *Касьянов Г.В.* Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960–80-х років / Г.В. Касьянов. – К., 1995.
18. *Качмар В.М.* За український університет у Львові. Ідея національної вищої школи у суспільно-політичному житті галицьких українців (кінець ХІХ - початок ХХ ст.) / В.М. Качмар. – Львів, 1999.
19. *Кислий В.М.* Українські високі школи у Львові і студентський рух у Західній Україні у I половині 20-х років ХХ століття / В.М. Кислий. – Львів, 1991.

20. Кобченко К.А. Жіночий університет Святої Ольги: історія Київських вищих жіночих курсів / К.А. Кобченко. – К., 2007.
21. Ковалюк Р. Український студентський рух на західних землях ХІХ-ХХ ст. / Р. Ковалюк. – Львів, 2001.
22. Кузьменко М.М. Науково-педагогічна інтелігенція в УСРР 20-30-х років: соціально-професійний статус та освітньо-культурний рівень / М.М. Кузьменко. – Донецьк, 2004.
23. Маркевич А.И. Двадцатипятилетие Императорского Новороссийского университета / А.И. Маркевич. – Одесса, 1890.
24. Мудрий В. Український університет у Львові у 1921–1925 рр. / В. Мудрий. – Нюрнберг, 1948.
25. Павко А.І. Трансформаційні процеси в системі університетської освіти України (ХІХ - початок ХХ ст.) / А.І. Павко, Л.Ф. Курило. – К., 2009.
26. Посохов С. І. Образи університетів Російської імперії другої половини ХІХ - початку ХХ ст. в публіцистиці та історіографії / С.І. Посохов. – Х., 2006.
27. Реформування вищої освіти у процесі демократизації українського суспільства / Б.А. Головка (ред.). – К., 2004.
28. Рождественский С.В. Исторический обзор деятельности Министерства народного просвещения. 1802–1902 / С.В. Рождественский. – СПб., 1902.
29. Рябченко О. Студенти радянської України 1920–1930-х років: практики повсякденності та конфлікти ідентифікації / О. Рябченко. – Харків, 2012.
30. Сергійчук О.М. Вища школа України в умовах лібералізації суспільного життя. 1953-1964 рр.: Автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.01 / О.М. Сергійчук. – К., 2002.
31. Тарасенко О.О. Становлення та розвиток історичної освіти і науки у Київському університеті у 1834-1884рр. / О.О. Тарасенко. – К., 1995.
32. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна за 200 років / В.С. Бакіров, В.М. Духопельников, Б.П. Зайцев та ін. – Харків, 2004.
33. Хижняк З.І. Історія Києво-Могилянської академії / З.І. Хижняк, В.К. Маньківський. – К., 2003.